

TIL SKOLEEIER

## Russefeiring og skolens rolle

Det er stor variasjon i hvilket omfang russefeiringen har på de enkelte skolene. Fylkeskommunene og private eiere er ansvarlige for at russefeiringen ikke blir til skade for læringsmiljøet og arbeidsmiljøet ved de videregående skolene. Noen opplever store problemer med å gjennomføre en normal skolehverdag i de periodene som preges av russefeiring, mens andre opplever at omfanget av feiringen er mindre. Skoler har ulik praksis når det gjelder å tolerere ulike uregelmessigheter og forstyrrelser. Det er også ulik praksis når det gjelder bruk av skolens lokaler til russefeiring, om kommersielle aktører får adgang til skolen, og om skolene har en god og tydelig dialog med elevene om hvilke regler som gjelder.

Hvert år har vi en offentlig diskusjon om omfanget av feiringen og i hvilken grad den går utover elevenes læringsutbytte, eksamensgjennomføring og fullføring av videregående skole. Derfor ønsker vi i fellesskap å understreke hvilken rolle vi mener fylkeskommunene og skolene bør ha. Ambisjonen vår er ikke å stoppe selve russefeiringen, men å gi noen anbefalinger som kan legge til rette for at avslutningen av skoleåret ikke skal bli unødig og negativt påvirket.

### Hva er fylkeskommunenes ansvar?

Fylkeskommunen er rektors viktigste støtte i arbeidet med den daglige driften av skolen. Det viktigste fylkeskommunen kan gjøre, er å sørge for å ha en god dialog med rektorene om felles retningslinjer for skolene i hvert fylke.

Etter vår erfaring bør en god dialog mellom fylkeskommunen og rektorer omhandle

- felles prinsipper for hva russen får lov og ikke får lov til på skolens område, og hvilke reaksjonsmåter skolene kan og bør bruke ved eventuelle regelbrudd
- en felles oppfatning av hvordan norsk lov og skolens ordensreglement skal tolkes i praksis og med særlig vekt på medelevers rett til et godt læringsmiljø
- en felles oppfatning om skolenes arbeidsgiveransvar slik at lærere som underviser russ, har et godt arbeidsmiljø
- hva slags støtte rektor trenger for å håndtere ulike sider ved russefeiringen, og hva rektor kan forvente av støtte fra fylkeskommunen
- involvering av tillitsvalgte både i fylkeskommunen og på skolen

## Hva er rektors ansvar?

Vi mener det viktigste man kan gjøre som rektor for å få til en felles praksis, er å ha en løpende og god dialog med lærere og elever, før, under og etter russefeiringen. Det er rektors ansvar å sørge for at russefeiringen forblir en privat feiring, og at perioden ikke blir en unntakstilstand. Norsk lov og skolens ordensreglement gjelder også i perioden for russefeiring. Skolens ordensreglement skal være kjent og forstått av både lærere og elever. Lærerne kan involveres gjennom drøftinger med de tillitsvalgte. Vi anbefaler også at russestyret inviteres til en dialog om hvilke aktiviteter de planlegger, og hva som kan tillates eller ikke på skolens område.

Noen prinsipper for dialogen om russefeiringen og skolens ansvar:

- Elevenes rettigheter og plikter i opplæringen gjelder også i perioden for russefeiring.
- Undervisning skal foregå som normalt, og dere skal føre fravær på samme måte som ellers i skoleåret.
- Skolen skal ikke være arena for russefeiring. Dere bør ikke tillate at skolens ansatte eller lokaler blir brukt av kommersielle aktører som selger utstyr.
- Verken ansattes arbeidstid eller elevers undervisningstid skal brukes til russeaktiviteter, som utdeling av reklame for russeutstyr eller arrangementer for russerne.

## Hva er elevenes ansvar?

Alle elever skal følge skolens ordensreglement og andre regler som gjelder på skolen. Dersom noen elever ikke følger reglene, skal det være klart hvilke sanksjoner som gjelder. Elevene har ansvar for å møte fram til og delta aktivt i opplæringen. Stort fravær kan resultere i at læreren ikke har tilstrekkelig grunnlag for å vurdere elevens kompetanse og å sette standpunktkarakter. Elevene skal ikke kunne forvente at skolen tilpasser skolehverdagen til russens arrangementer. Elevene kan heller ikke forvente at skolen tilpasser heldagsprøver, lar elevene gjennomføre prøver på andre tidspunkter enn det som skolen har bestemt, eller utsetter frister for ferdigstilling av elevarbeider.

Vennlig hilsen

Dag Thomas Gisholt  
*Utdanningsdirektoratet*

Gunn Marit Helgesen  
*KS*

Mimi Bjerkestrand  
*Utdanningsforbundet*

Gro Elisabeth Paulsen  
*Norsk lektorlag*

Solveig Hvidsten Dahl  
*Skolelederforbundet*

Stein Grøtting  
*Skolenes landsforbund*

Andreas Borud  
*Elevorganisasjonen*

Ragnar Johansen  
*Norske Fag- og Friskolers Landsforbund*